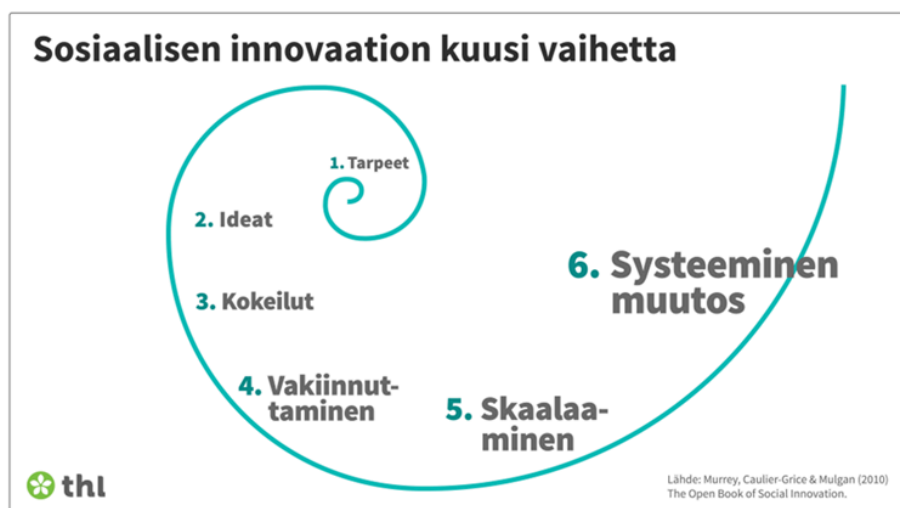

Toimisivatko sosiaaliset innovaatiot lastensuojelun systeemisenä muutosvoimana?

26.3.2024

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtaminen, Lapset, nuoret ja perheet, Väkivalta

Sosiaalisten innovaatioiden kehittämisessä on kuusi vaihetta innovaation tarpeen määrittämisestä kokeilujen, vakiinnuttamisen ja skaalaamisen kautta kohti systeemistä muutosta.

Sosiaalinen innovaatio syntyy vuorovaikutuksessa ihmisen ja ympäristön kanssa. Lastensuojelussa se käynnistyy lasten, nuorten ja perheiden arjen tarpeista (vaihe 1). Vaikkapa siitä, että lastensuojelun sijaishuollossa asuvalla lapsella, jolla on hoitosuhde nuorisopsykiatrialla, on muutostoive omaa arkeaan koskevassa asiassa, ja johon hän tarvitsee verkostonsa apua.

Ideasta toteutukseen yhteisen tavoitteen mukaisesti

Ideasta kokeilujen kautta toteutuessaan (vaiheet 2–3) sosiaalinen innovaatio muuttaa tai luo uusia sosiaalisia suhteita ja yhteistyötä, antaa usein ihmisille uuden roolin omien tai toisten tarpeiden tyydyttämisessä ja siten parantaa yksilöiden ja yhteiskunnan kykyä toimia vahvistaen arjessa pärjäävyyttä. Muutos voi näkyä niin, että lapsen tarpeen ympärille kootaan hänen pyynnöstään hänen toiveidensa mukainen monitoimijainen tiimi, joka lähtee työskentelemään yhdessä lapsen kanssa yhteisen tavoitteen mukaisesti.

Sosiaaliset innovaatiot ovat myös sidottuja toimintaympäristönsä tarpeisiin. Sosiaalinen innovaatio ei synny tyhjiössä. Se on selkeärajainen ratkaisu johonkin tiettyyn toimintaympäristön tarpeeseen, kuten hyvinvointialueella lisääntynyt nuorten päihteiden käyttö. Tämä esimerkki on sekä toimintaympäristössä havaittu haaste, että nuorten arkista elämää ja hyvinvointia koskettava ilmiö.

Sosiaalisilla innovaatioilla kohti toimivampaa tulevaisuutta

Sosiaalisten innovaatioiden arvo muodostuu eri toimijoille konkreettisessa paikallisessa toiminnassa ja vuorovaikutuksessa. Yhdessä ammattilaisten ja lasten, nuorten ja perheiden kanssa kehitetyt toimintamallit ja ratkaisut muovautuvat omanlaisekseen vakiintuessaan (vaihe 4), kun niitä sovelletaan ja hyödynnetään erilaisissa ympäristöissä. Toimintamallin käyttöönotto ja juurtuminen edellyttävät myös esihenkilöiden tukea monialaiselle yhteistyölle sekä halukkuutta muutokseen.

Systeminen muutos (vaihe 6) tarkoittaa toimintapolitiikan ja -kulttuurin sekä organisatoristen rakenteiden muutosta. Se sisältä julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin yhteistyötä pidemmällä aikavälillä. Lastensuojelun palvelujärjestelmässä tämä edellyttää sosiaalisten innovaatioiden myötä syntyneiden toimintamallien skaalautumista (vaihe 5) alueelliselle ja kansalliselle tasolle. Tässä sosiaalisen innovaation ekosysteeminen ulottuvuus tulee avuksi. Sosiaalisten innovaatioiden ekosysteemillä

tarkoitetaan yhteisen vision ympärille rakentuvia jatkuvasti kehittyviä verkostorakenteita toimijoinen, jotka eri rooleissa kehittävät sosiaalisia innovaatioita, tukevat ja ohjaavat niiden kehittämistä esimerkiksi rahoituksen kautta aina lainsäädännön muuttamiseen asti. Lastensuojelun yhteydessä tämä tarkoittaa esimerkiksi palvelujärjestelmien ja toimintatapojen uudistuksia, joissa lapsi saa ongelmitta ympärilleen tarpeensa mukaisen monitoimijaisen, sektorirajat ylittävän sosiaali- ja terveydenhuollon ekosysteemin.

Sosiaalisten innovaatioiden kautta syntyvä systeeminen muutos ei ole itseisarvo, mutta tarpeellinen, mikäli haluamme varmistaa, että lasten ja nuorten arjen tuki ei jää heikosta ekosysteemistä tai järjestelmän jäykkyydestä kiinni.

Lue lisää:

[Sosiaaliset innovaatiot lastensuojelussa – mitä niiden erityispiirteet ovat?: SOILA-koordinaatiohankkeen ja Innokylän innovaatiokatsaus \(Julkari\) !\[\]\(4729e517bc6a7cd81c8025b9646574fb_img.jpg\)](https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-408-260-0)
(<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-408-260-0>).

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Luettu: 1685 kertaa

Tuula Jäppinen
erikoissuunnittelija
Turva ja suojelu, THL

Susanna Kalliola
erityisasiantuntija
Turva ja suojelu, THL

Jaa somessa

← Takaisin listaan

1 kommentti

Tanja Hirschovits-Gerz 26.03.2024 15:01 THL

Blogi kirjoitettiin osana SOILA-koordinaatiohanketta. lisätietoa SOILA:sa <http://www.thl.fi/soila>

VASTAA

Sähköpostiosoitettasi ei julkaista. Pakolliset kentät on merkitty *

Kommentti *

Nimi *

Sähköpostiosoite *

Tallenna nimeni, sähköpostiosoitteeni ja sivustoni tähän selaimeen seuraavaa kommentointikertaa varten.

 En ole robotti reCAPTCHA

LÄHETÄ KOMMENTTI

